

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ

Τμήμα Μηχανικών Χωροταξίας, Πολεοδομίας και Περιφερειακής
Ανάπτυξης

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ

ΔΙΑΛΕΞΗ 8: Θεωρίες Διαπεριφερειακής Μετανάστευσης

Δρ. Βασίλης Τσέλιος

Αναπληρωτής Καθηγητής Περιφερειακής Οικονομικής

Αριθμός γραφείου: Γ21

E-mail: vtselios@prd.uth.gr

Στόχος

- Η κατανόηση των θεωριών διαπεριφερειακής μετανάστευσης (interregional migration theories)

Προϋποθέσεις

Αποτελέσματα

Πολιτική

- Η ερμηνεία της διαπεριφερειακής μετανάστευσης στην πράξη

Source: swifteconomics.com

Source: hmcasia.org

Περιεχόμενα

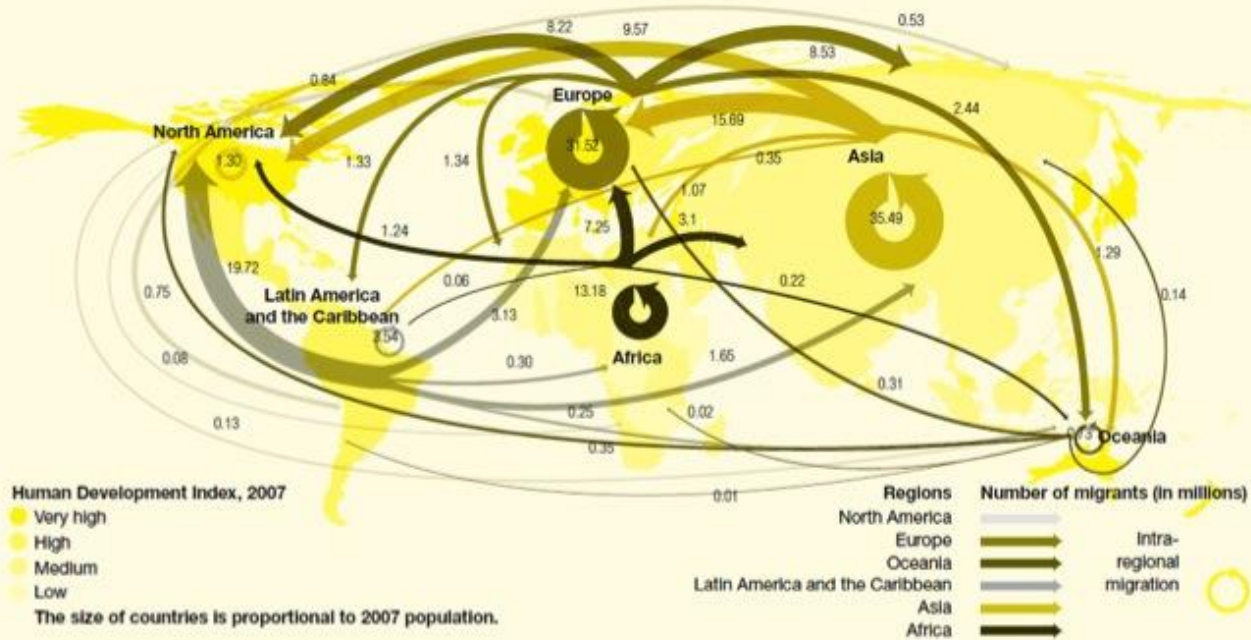
1. Εισαγωγή
2. Η κλασική θεωρία μετακίνησης εργασίας (the classical theory of labour migration)
3. Το μοντέλο ανθρώπινου κεφαλαίου (the human capital model)
4. Το μοντέλο εύρεσης εργασίας (the job search model)
5. Το μοντέλο βαρύτητας (the gravity model)
6. Οι προσδιοριστικοί παράγοντες της μετανάστευσης / κινητικότητας εργασίας
7. Η μετανάστευση στην πράξη
8. Συμπεράσματα

ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗ

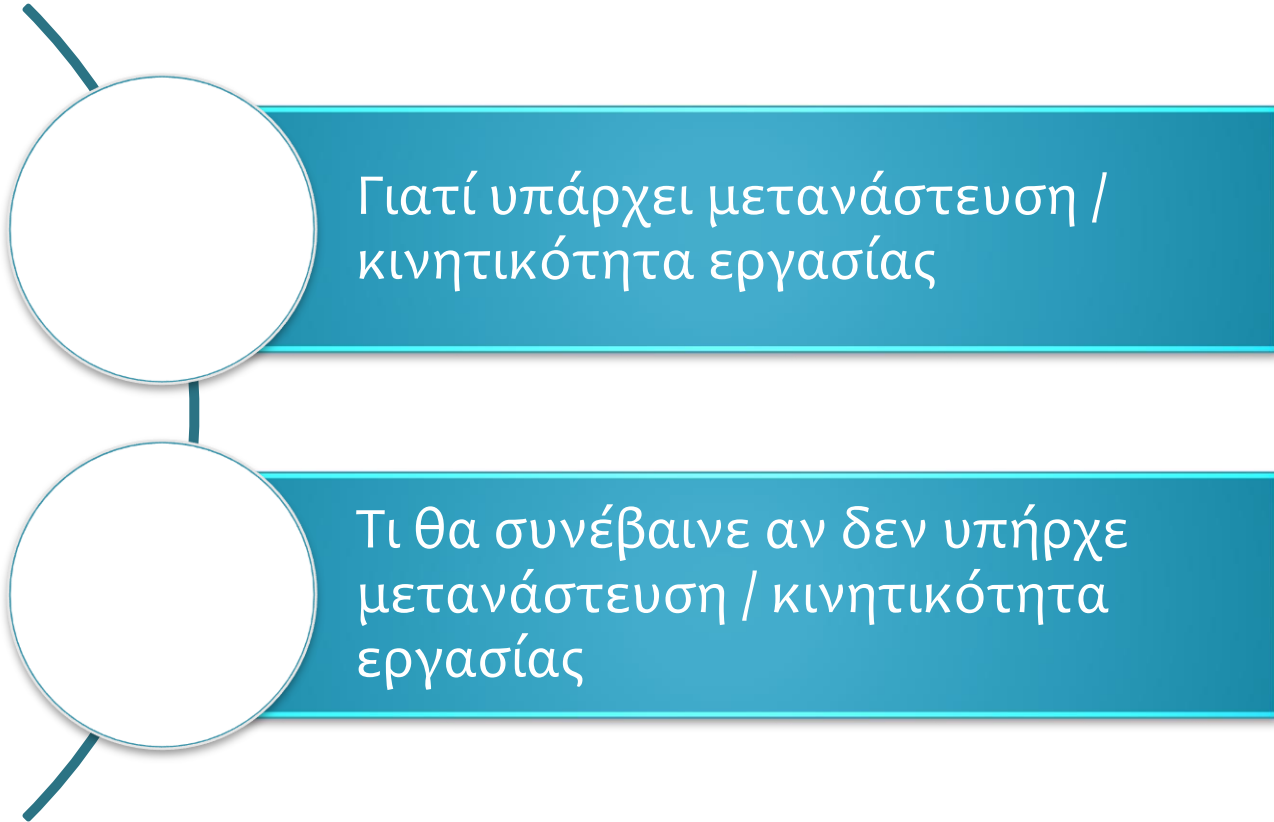
Migration Trends

Map 2.1 Most movement occurs within regions
Origin and destination of international migrants, circa 2000

Source: HDI team estimates based on Migration DFC (2007) database.

1. Εισαγωγή

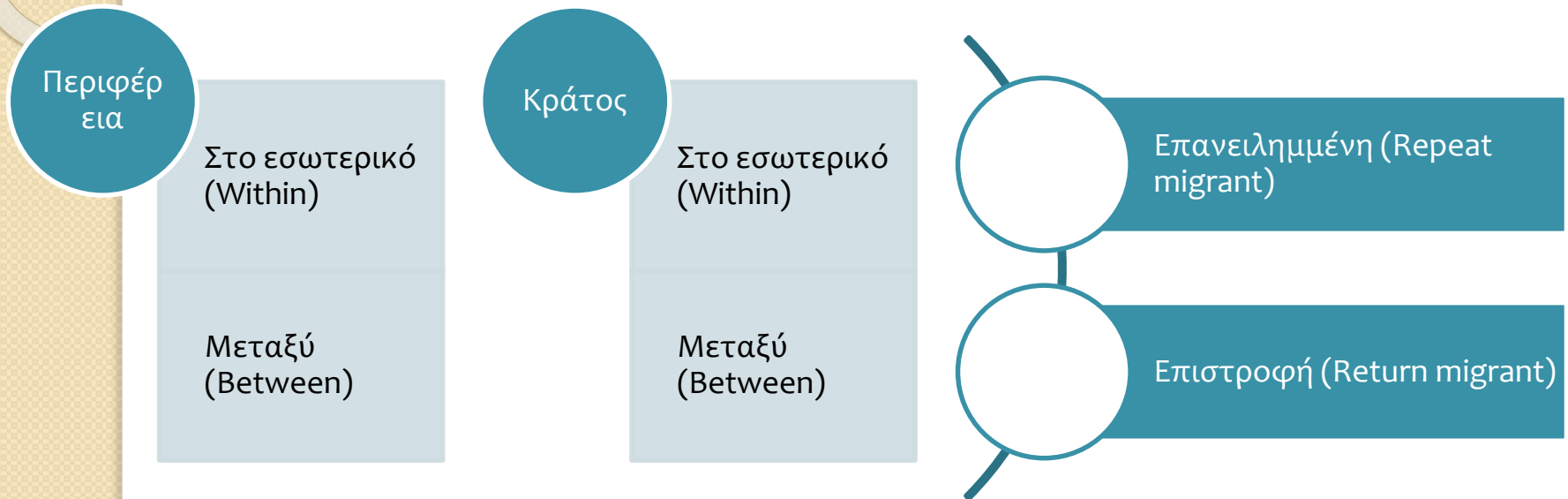

- Οι περιφερειακές οικονομίες είναι ανοιχτές οικονομίες

1. Εισαγωγή

- Γεωγραφική κινητικότητα ανθρώπων

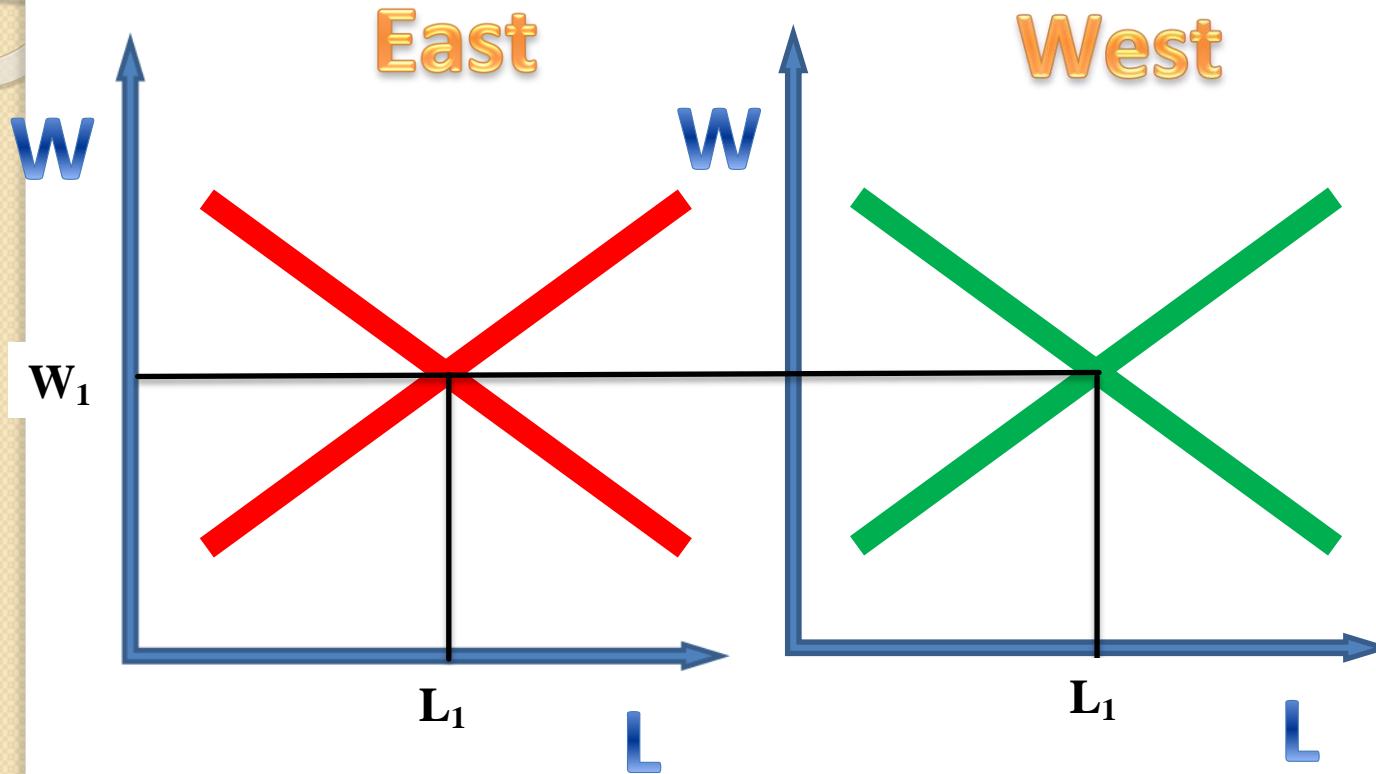
- Γιατί οι άνθρωποι μεταναστεύουν;
  - Για λόγους εργασίας (Job-related reasons)
  - Άλλοι λόγοι

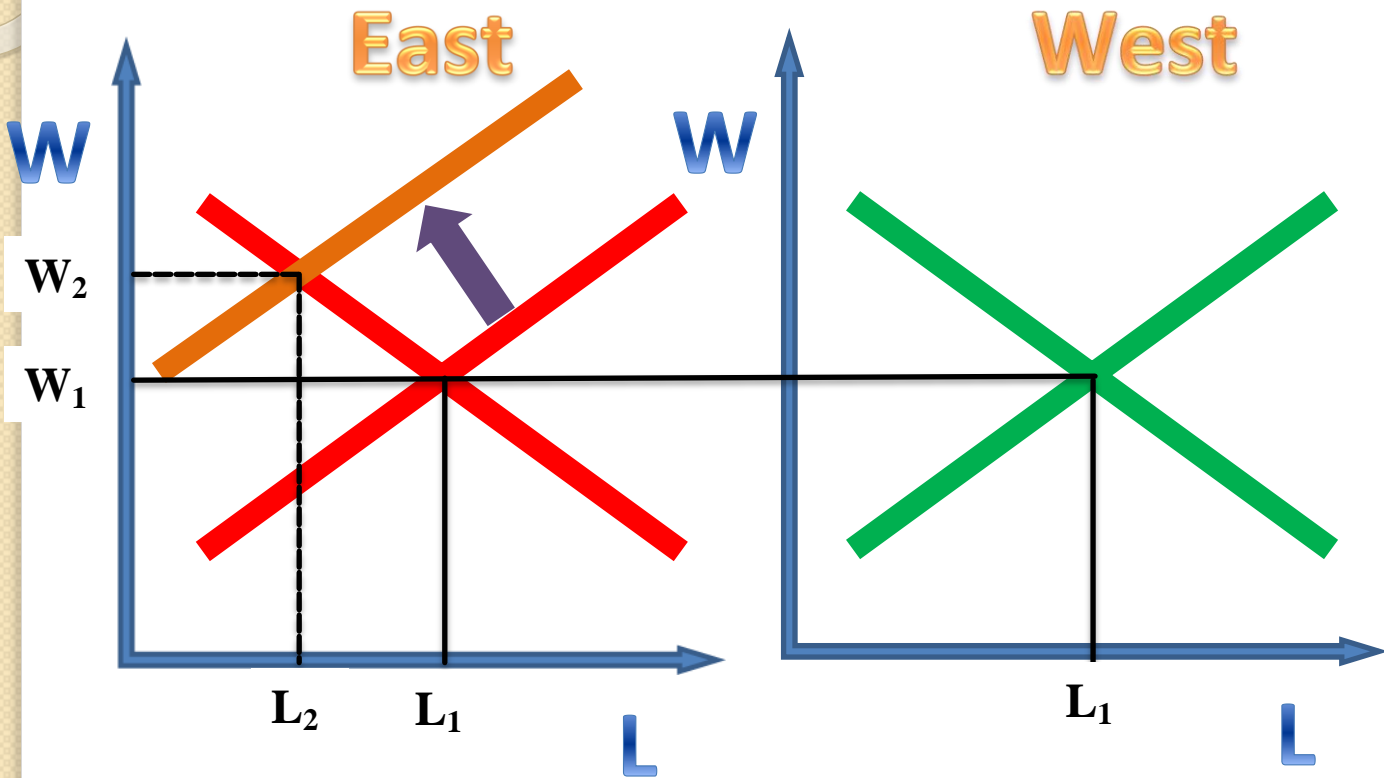

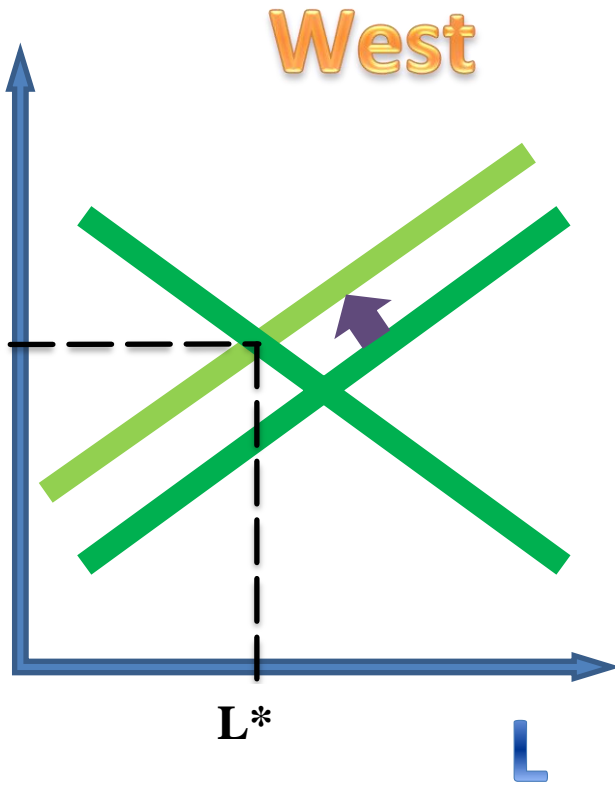
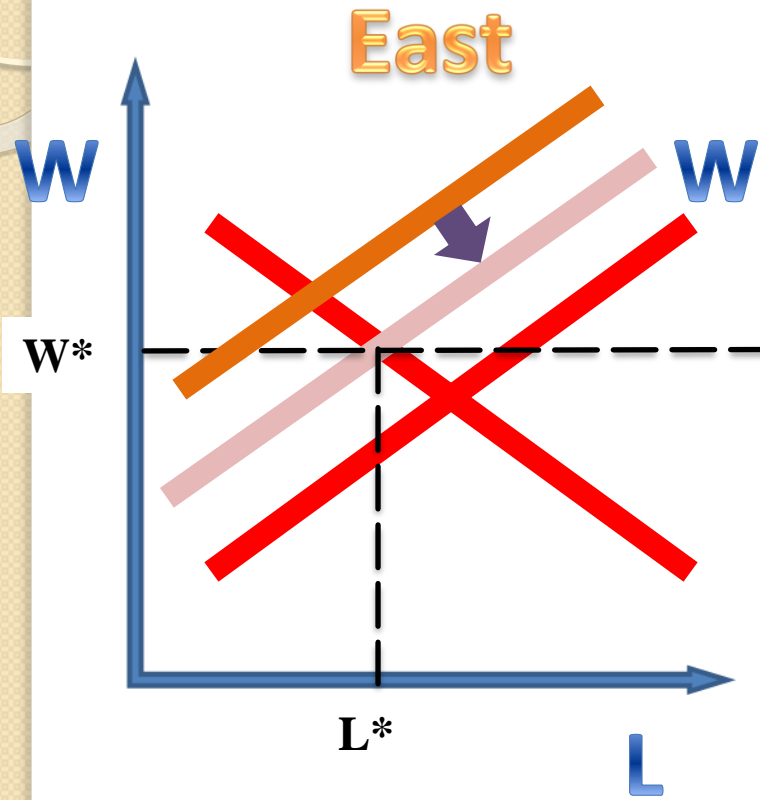
2. Η κλασική θεωρία μετακίνησης εργασίας

- Προϋποθέσεις
  - Τέλειος ανταγωνισμός σε όλες τις αγορές
  - Σταθερές αποδόσεις κλίμακας (constant returns to scale)
  - Η κινητικότητα εργασίας δεν έχει κόστος και δεν υπάρχουν εμπόδια στην μετανάστευση
  - Πλήρης ενημέρωση για όλες τις αγορές

East=Ανατολή
West=Δύση
W=Wages (Μισθοί)
L=Labour (Εργασία)

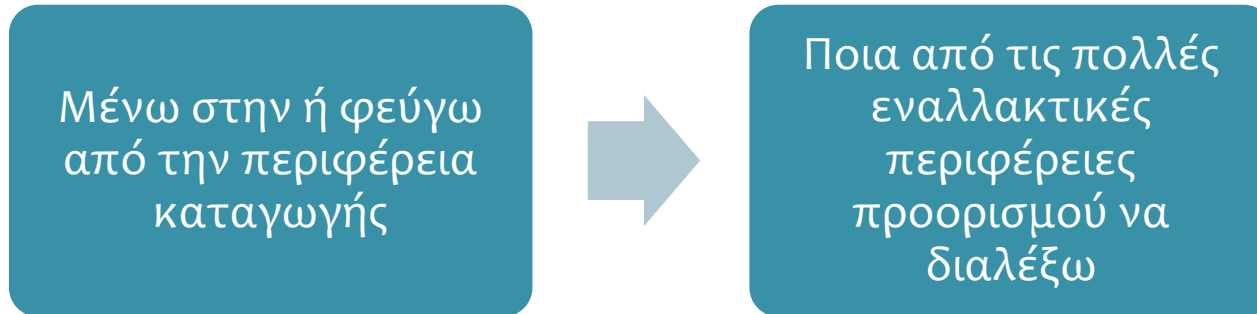
3. Το μοντέλο ανθρώπινου κεφαλαίου

- Προϋπόθεση: Ο μετανάστης ανταποκρίνεται στους υψηλότερους μισθούς που προσδοκά από την μετανάστευση στην **υπόλοιπη επαγγελματική ζωή**
- $$R_{ij} = \sum_{t=1}^T \frac{y_{jt} - y_{it}}{(1+d)^t}$$
  - R_{ij} είναι η ακαθάριστη παρούσα αξία (*gross present value*) της αύξησης του χρόνου ζωής των προσδοκώμενων μισθών λόγω της μετανάστευσης από την περιφέρεια i στην περιφέρεια j
  - T είναι τα χρόνια της επαγγελματικής ζωής που του απομένουν
  - $1/(1+d)^t$ είναι ο συντελεστής προεξόφλησης (*discount factor*), όπου d (το προεξοφλητικό επιτόκιο (*the discount rate*)) μετράει την προτίμηση του χρόνου των μεταναστών
  - y_{jt} είναι ο προσδοκώμενος μισθός του μετανάστη στην περιφέρεια j (η περιοχή προορισμού (*the destination region*)) στο χρόνο t
  - y_{it} είναι ο προσδοκώμενος μισθός του μετανάστη στην περιφέρεια i (η περιοχή προέλευσης (*the origin region*)) στο χρόνο t

- Προϋπόθεση: Οι μετανάστες ζυγίζουν όλα τα κόστη και οφέλη της μετανάστευσης
- $PV_{ij} = R_{ij} - C_{ij}$
  - PV_{ij} είναι η καθαρή παρούσα αξία (*net present value*) της μετανάστευσης από την περιφέρεια i στην περιφέρεια j
  - R_{ij} είναι η ακαθάριστη παρούσα αξία (*gross present value*) του προσδοκώμενου οφέλους της μετανάστευσης από την περιφέρεια i στην περιφέρεια j
  - C_{ij} είναι η ακαθάριστη παρούσα αξία (*gross present value*) του προσδοκώμενου κόστους της μετανάστευσης από την περιφέρεια i στην περιφέρεια j

4. Το μοντέλο εύρεσης εργασίας

- Προϋπόθεση: Η μετανάστευση είναι το αποτέλεσμα μιας σειράς έρευνας αποφάσεων (i.e. δέντρο αποφάσεων (*decision tree*)), όπου οι πιθανότητες μπορεί να υπολογιστούν ως εξής:
- Διαδικασία δύο σταδίων

- $P_{hij} = A/B$
  - P_{hij} είναι η πιθανότητα του ανθρώπου h να μεταναστεύσει από την περιφέρεια καταγωγής i στην περιφέρεια προορισμού j
  - A είναι η ισχύ (pulling power) της περιφέρειας j
  - B είναι η αντισταθμιστική ισχύ (countervailing pull) όλων των άλλων πιθανών προορισμών i

5. Το μοντέλο βαρύτητας

- Αναπτύχθηκε από γεωγράφους
- $M_{ij} = f(A_i, B_j, D_{ij})$
  - M_{ij} είναι η μετανάστευση (gross migration) από την περιφέρεια i στην περιφέρεια j
  - A_i είναι οι προσδιοριστικοί παράγοντες της περιφέρειας καταγωγής
  - B_j είναι οι προσδιοριστικοί παράγοντες της περιφέρειας προορισμού
  - D_{ij} είναι η φθίνουσα απόσταση (distance decay) (όπου αντανakλά το κόστος μετανάστευσης από την περιφέρεια i στην περιφέρεια j)
- Παράδειγμα: $M_{ij} = f(P_i, P_j, D_{ij}, U_j - U_i, W_j - W_i)$
  - P είναι ο πληθυσμός
  - U είναι η ανεργία
  - W είναι οι μισθοί

6. Οι προσδιοριστικοί παράγοντες της μετανάστευσης

Άτομο

Νοικοκυριό

Γειτονιά

Περιφέρεια

Κράτος

7. Η μετανάστευση στην πράξη

Απόσταση

- ▶ Κοντά στην χώρα καταγωγής (Close to home): η μεγαλύτερη διεθνής μετανάστευση είναι μεταξύ γειτονικών χωρών

Percentage of world migrants recorded as a bilateral movement between pairs of countries/regions, circa 2000

Countries/ regions of origin	Destination countries/regions												
	USA	Canada	UE15 & EFTA	AU & NZ	Japan	HI MENA	LAC	ECA	MENA	AFR	EAP	SAS	Total
USA	n.a.	0.16	0.34	0.04	0.02	0.03	0.43	0.04	0.05	0.03	0.15	0.02	1.29
Canada	0.54	n.a.	0.10	0.02	n.a.	0.01	0.02	0.01	n.a.	0.01	0.01	0.01	0.74
EU15 & EFTA	2.22	0.98	5.59	1.13	0.01	0.14	0.68	0.78	0.16	0.39	0.20	0.19	12.47
AU and NZ	0.06	0.02	0.16	0.23	n.a.	n.a.	n.a.	0.01	n.a.	0.01	0.03	0.01	0.55
Japan	0.28	0.02	0.06	0.02	n.a.	n.a.	0.04	0.01	n.a.	n.a.	0.05	0.01	0.50
HI MENA	0.10	0.03	0.06	0.01	n.a.	0.12	n.a.	0.02	0.72	0.01	0.04	0.03	1.14
LAC	10.22	0.36	1.45	0.05	0.13	0.10	2.07	0.17	0.08	0.14	0.14	0.25	15.15
ECA	1.27	0.39	4.75	0.26	n.a.	0.92	0.07	16.98	0.33	0.34	0.18	0.41	25.88
MENA	0.47	0.17	2.85	0.10	n.a.	1.49	0.04	0.16	1.79	0.28	0.05	0.12	7.52
AFR	0.41	0.12	1.58	0.10	n.a.	0.25	0.02	0.11	0.18	7.00	0.03	0.16	9.97
EAP	3.32	0.71	1.09	0.63	0.54	0.48	0.06	0.14	0.14	0.09	3.86	0.27	11.32
SAS	0.83	0.31	1.13	0.12	0.01	2.66	0.02	0.13	2.07	0.14	0.37	5.67	13.46
Total	19.71	3.25	19.14	2.72	0.74	6.22	3.45	18.56	5.53	8.44	5.10	7.15	100

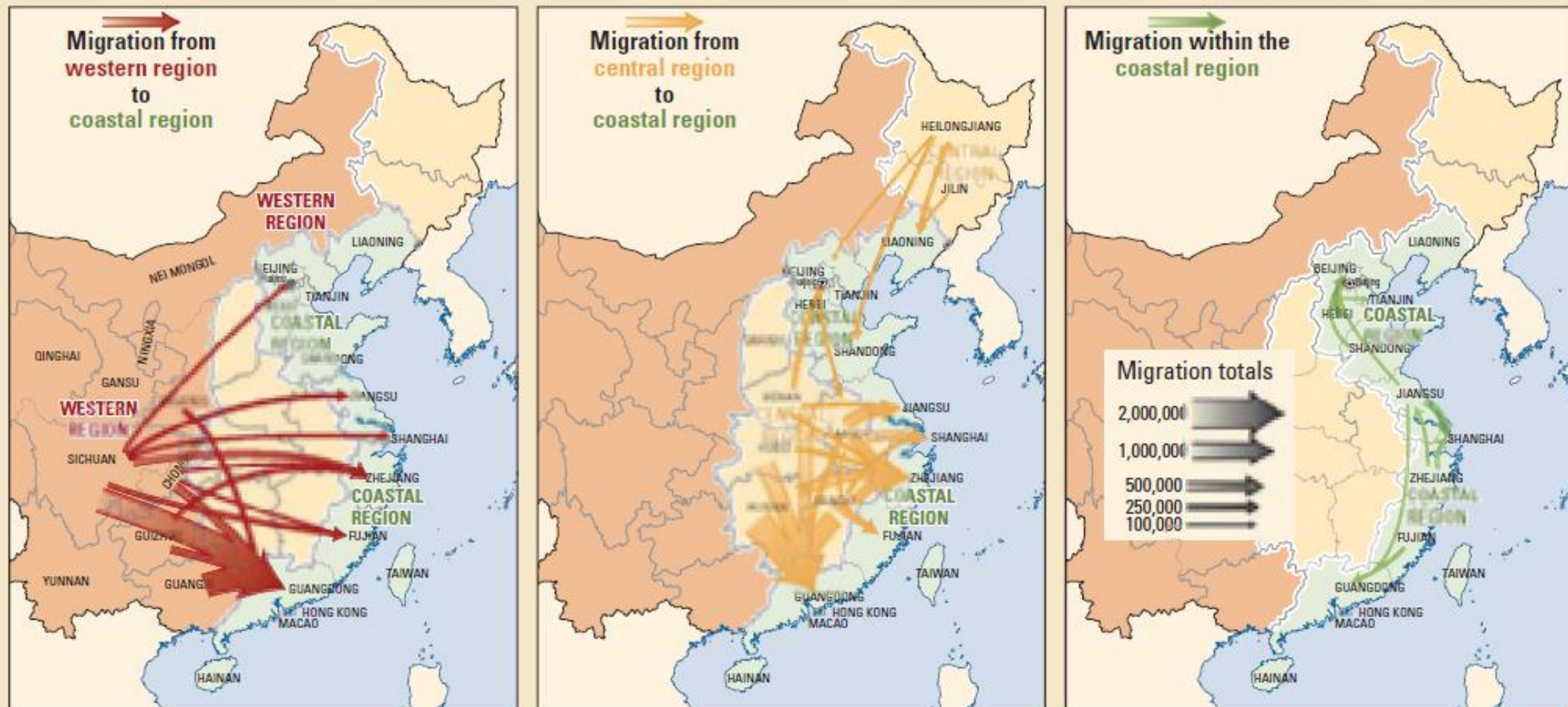
Source: Parsons, Skeldon, Walmsley, and Winters 2007.

Notes: AFR = Africa; AU = Australia; EAP = East Asia and Pacific; ECA = Europe and Central Asia; EU15 = European Union 15; EFTA = European Free Trade Association; HI MENA = High-income countries in the Middle East and North Africa region; LAC = Latin America and the Caribbean; NZ = New Zealand; SAS = South Asia; n.a. = not applicable.

Βιομηχανία

- ▶ Η μετανάστευση συνέβαλε στην ανάπτυξη της βιομηχανίας στην Κίνα

Internal labor migration between 1995–2000

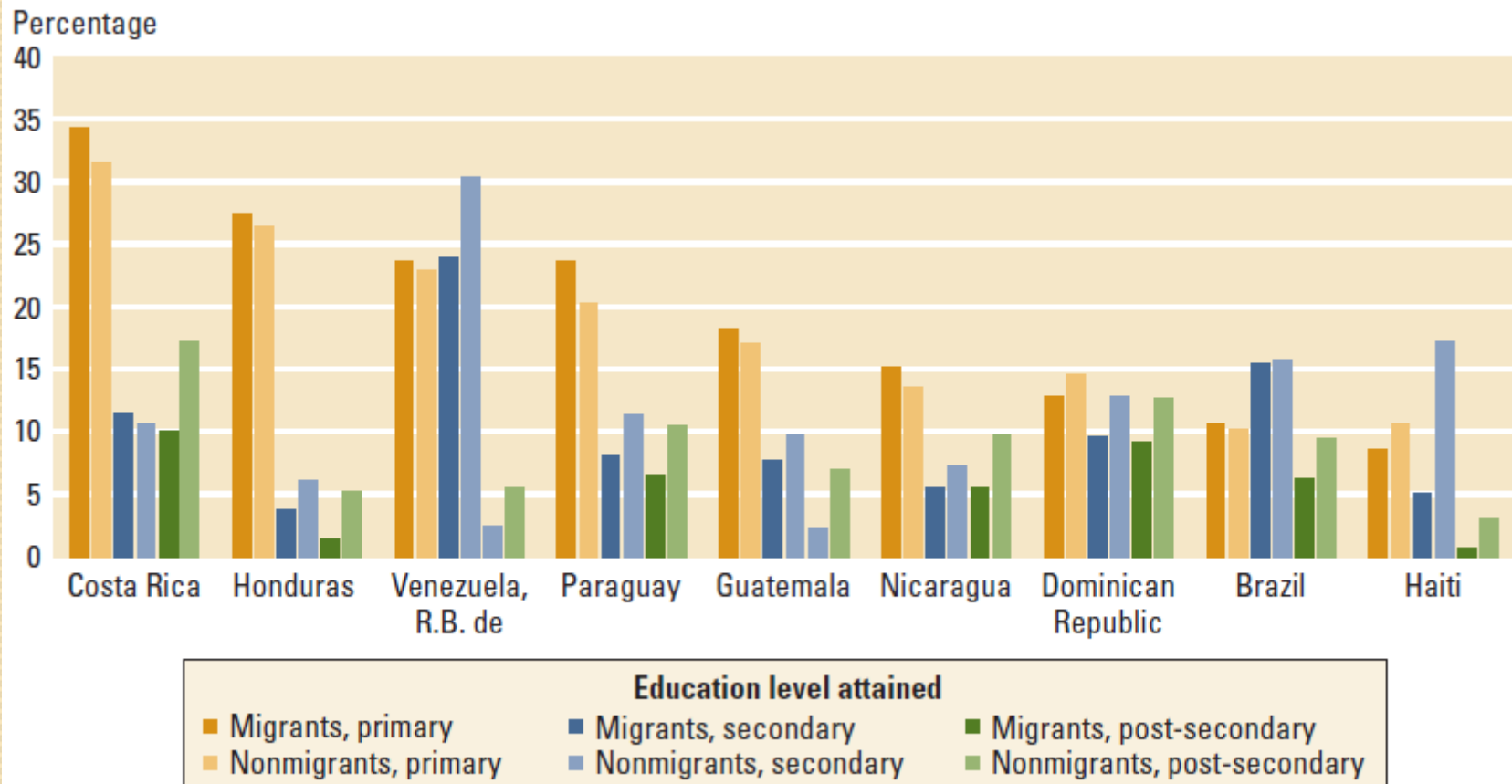

Source: Huang and Luo forthcoming, using data from the Population Census of China.

Εκπαίδευση

- ▶ Στην Λατινική Αμερική και στην Καραϊβική οι εσωτερικοί μετανάστες (internal migrants) είναι πιο μορφωμένοι από τους μη-μετανάστες

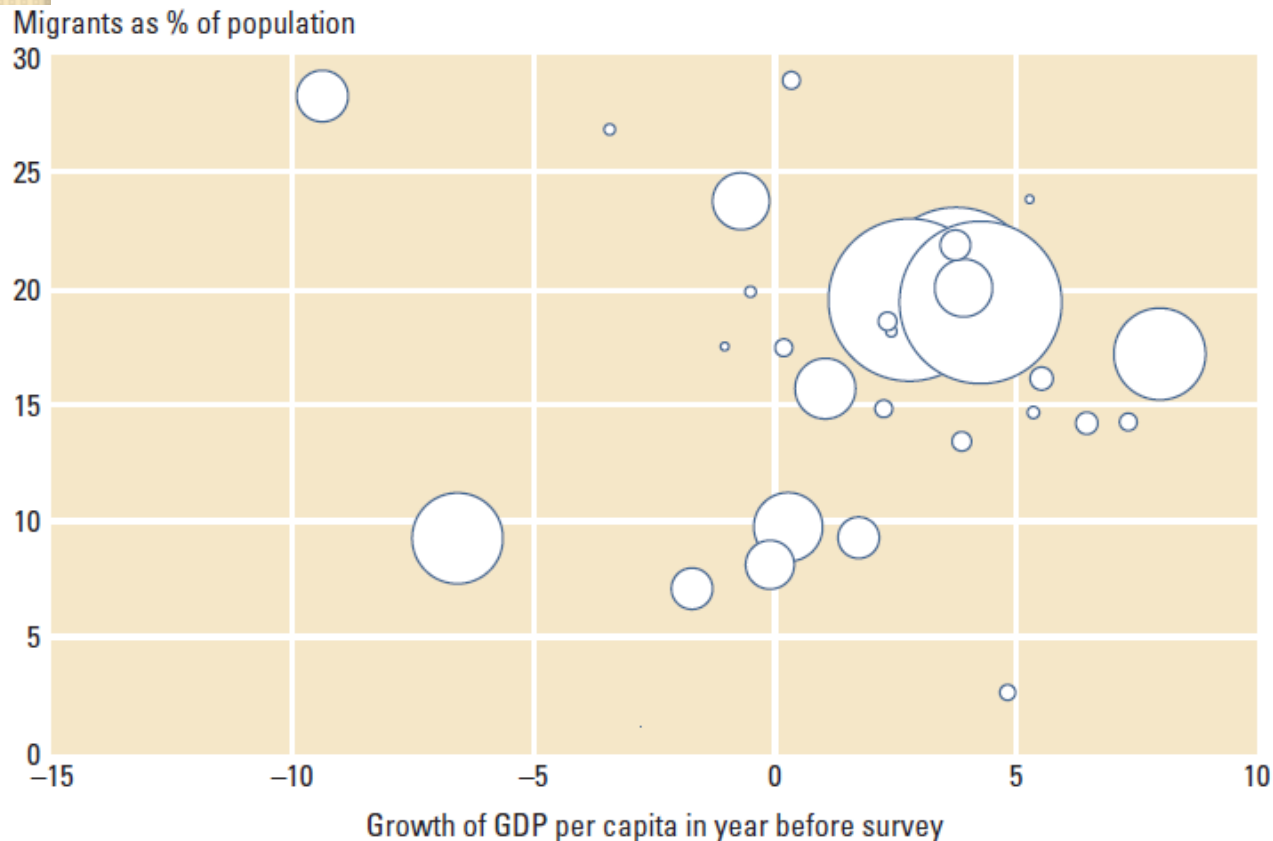
Education comparison between internal migrants and nonmigrants at place of origin and at time of migration

Source: WDR 2009 team drawing from selected household surveys.

Οικονομική μεγέθυνση

- ▶ Η εσωτερική μετανάστευση και η οικονομική μεγέθυνση πάνε συχνά ‘χέρι-χέρι’

Source: WDR 2009 team estimates using selected household surveys.

Note: Marker shows land area of country. Marker in the upper-left-hand corner is República Bolivariana de Venezuela in 2004.

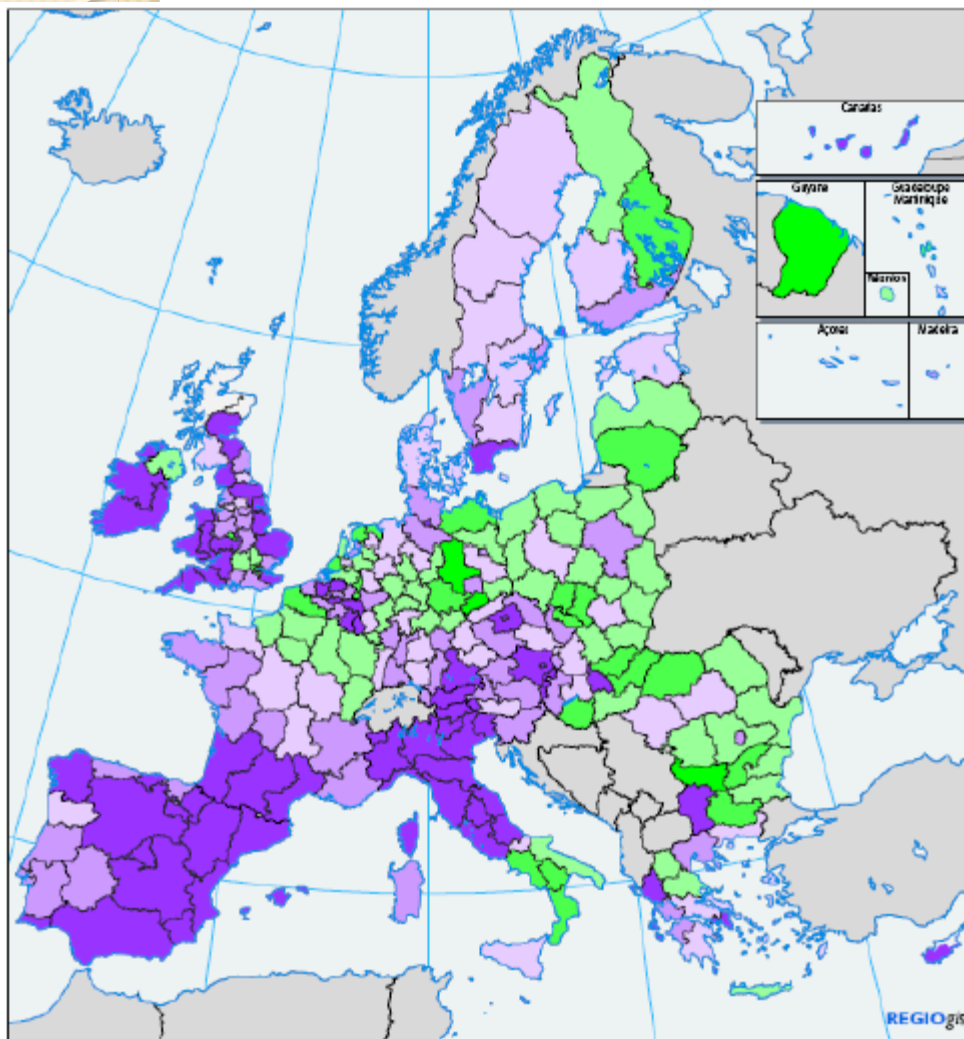
Migration of unskilled labor

Internal migration	Neutral , but discouraging if agglomeration economies are unlikely. Policies should encourage migration for economic reasons and discourage migration in search of public services. Remove explicit and implicit restrictions as well as place-based service entitlements.
Cross-border migration within regional neighborhoods	Supportive , particularly for welfare and diversification gains from remitted earnings.
Cross-border migration outside regional neighborhoods	Supportive , particularly for welfare gains from remitted earnings.

Migration of skilled labor

Internal migration	Strongly supportive , particularly to capture agglomeration gains where these are likely. Invest in services in peripheral areas to build portable human capital. Increase the flow of labor market information, so migrants arrive better informed of employment possibilities.
Cross-border migration within regional neighborhoods	Supportive , where markets in regional neighborhoods are integrated and gains from agglomeration can spill over to the sending country.
Cross-border migration outside regional neighborhoods	Neutral , as there is a possible foregone agglomeration from an accelerated brain drain, but possible gains from knowledge transfer of return migrants, and strong incentives for human capital investment from the prospect of migrating.

Source: WDR 2009 team.

Net migration, 2005

% of total population

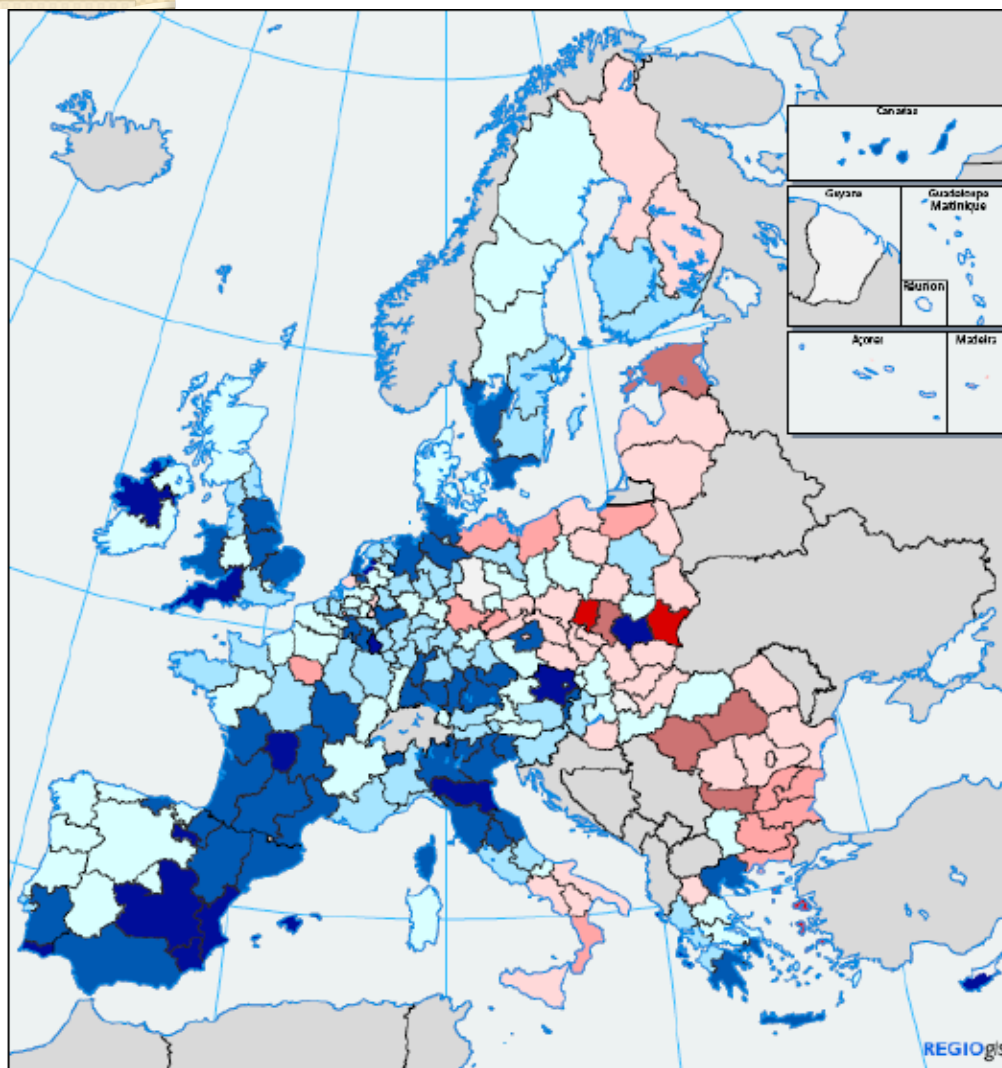
Source: Eurostat

0 500 Km

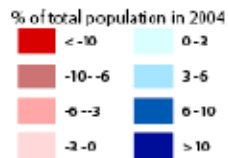
© EuroGeographics. Association by the administrative boundaries

- Net migration by NUTS 2 Regions in 2005 (% share of total population)

Πηγή: Barca (2009) 'An agenda for a reformed cohesion policy: A place-based approach to meeting European Union challenges and expectations', Independent report, April 2009 (to download: http://ec.europa.eu/regional_policy/archive/policy/future/pdf/report_barca_v0306.pdf)

Cumulated net migration, 2004 - 2020

Source: Eurostat

0 500 Km

© EuroGeographics Association for the administrative boundaries

- Forecast of cumulated net migration 2004-2020 (% share of total population)

Πηγή: Barca (2009) 'An agenda for a reformed cohesion policy: A place-based approach to meeting European Union challenges and expectations', Independent report, April 2009 (to download: http://ec.europa.eu/regional_policy/archive/policy/future/pdf/report_barca_v0306.pdf)

8. Συμπεράσματα

